

тические проявления поражения миокарда при ишемии и реперфузии сердца // Кардиология. - 1990. - № 3. - С. 72 - 75. 4. Лук'янчук В.Д., Савченкова Л.В., Денисов В.І. та ін. Модифікація кверцетином у комбінації з ацетилсаліциловою кислотою ліпоксигеназного шляху метаболізму арахідонової кислоти при гіпоксичному синдромі // Ліки. - 1999. - № 5 - 6. - С. 62 - 65. 5. Лук'янчук В.Д., Савченкова Л.В., Семенова І.А. Биохемічно-лінгвістичний аналіз фармакотерапевтическої активності ацетилсаліцилової кислоти в комбінації з кверцетином при гіпоксичному синдромі // Експериментальная и клиническая фармакология. - 1997. - Том 60, № 1. - С. 62 - 64. 6. Плавинский С.Л. Липопротеиды высокой плотности и перекисная концепция патогенеза атеросклероза. Часть I. Источники и пути модификации липопротеидов // Эфферентная терапия. - 1998. - том 5, № 2. - С. 11 - 20. 7. Посібник з експериментально-клінічних досліджень в біології та медицині. Беркало Л.В., Бобович О.В., Боброва Н.О. та ін. // Під ред. Кайдашева І.П., Соколенко В.М., Катрущова О.В. - Полтава. - 1997. - 271 с. 8. Савченкова Л.В. Кверцетин: фармакология и фармакотерапия // Фармакология и токсикология. Республиканский межведомственный сборник. - К: Здоров'я - Вып. 26. - С. 73 - 79. 9. Спасов А.А., Островский О.В., Ивахненко И.В. и др. Влияние соединений с антиоксидантными свойствами на функциональную активность тромбоцитов // Экспериментальная и клиническая фармакология. - Том. 62, № 1. - С. 38 - 40. 10. Шмакова І.П., Дукова О.Р., Мормуль В.Г. Використання церебральних імпульсних електроплівів в реабілітації хворих з кардіо-переброваскулярними синдромами // Матер. XIV з'їзду терапевтів України. - Київ. - 1998. - С. 280 - 284.

APPLICATION OF QUERCETIN IN MULTIMODALITY TREATMENT OF PATIENTS WITH ISCHEMIC HEART DISEASE AND ATHEROSCLEROTIC ENCEPHALOPATHY

O.N.Toronchenko, Yu.M.Kazakov

Abstract. We conducted a research regarding the influence of multimodality therapy with quercetin on the clinical progress, condition of central and cerebral hemodynamics, lipid peroxidation, lipid metabolism, antioxidative protection and hemostasis in 18 patients with ischemic heart disease and accompanying atherosclerotic dyscirculatory encephalopathy immediately and after 6 months of treatment. We discovered an increase of the antianginal effect, a decrease of the neurologic symptoms, a return to normal of the pumping ability of the heart and an increase of the cerebral blood flow. The treatment with quercetin resulted in a marked and stable reduction of the activity of lipid peroxidation and normalization of microcirculatory hemostasis that lasted during 6 months.

Key words: quercetin, ischemic heart disease, atherosclerotic encephalopathy.

Ukrainian Medical Stomatological Academy (Poltava)

Надійшла до редакції 13.07.2000 року

УДК 616.825.2-053.4:88

B.C.Xільчевська

СУЧАСНА ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ РОЗУМОВОЇ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Кафедра пропедевтики дитячих хвороб (зав. - доц. Ю.М.Нечитайло)
Буковинської державної медичної академії

Резюме. У роботі представлені перцентильні графічні стандарти для основних показників розумової працездатності школярів, якими є швидкість читання, точність і продуктивність роботи. Вони пропонуються для скринінгових обстежень та виявлення груп ризику по відставанню у розумовому розвитку.

Ключові слова: діти шкільного віку, оцінка розумової працездатності, перцентильні стандарти.

Вступ. Розумова працездатність є відображенням функціонального стану центральної нервової системи людини й організму в цілому. Її рівень визначається за темпом психомоторної діяльності та здатністю виконувати монотонну роботу, що потребує концентрації уваги. З віком, у процесі навчання ці показники у дітей інтенсивно зростають [1]. Визначення розумової працездатності не використовується в комплексній оцінці здоров'я дитячого населення, для неї не розроблені прості і надійні критерії та еталони для порівняння показників дітей різного віку. У літературі ми зустріли тільки один приклад оцінки окремих показників психомоторного розвитку дітей до 6 років у вигляді перцентилей [2]. Нами вперше були розроблені та запропоновані перцентильні номограми вікових показників розумової працездатності школярів, які дозволяють оцінити її рівень та динаміку, і можуть використовуватись як нормативні шкали.

Мета дослідження. Створити сучасні перцентильні стандарти найбільш важливих показників розумової працездатності дітей шкільного віку, використання яких надасть можливість швидко та ефективно оцінити її рівень при скринінгових обстеженнях школярів.

Матеріал і методи. У дослідженні взяло участь 530 школярів м.Чернівці у віці від 8 до 17 років. Показники розумової працездатності визначалися за допомогою методики швидкочитання та коректурної проби. Коректурна проба дає можливість виміряти точність та продуктивність розумової роботи [3]. Показник точності роботи (W) є характеристикою якості виконання завдання. Якщо по тексту проби не допущено жодної помилки або пропуску, цей показник дорівнює 1,0; в іншому випадку - $W < 1,0$. Продуктивність роботи (E) визначає одночасно якість та темп виконання, враховуючи об'єм проробленого матеріалу. Якщо по тексту не спостерігається помилок ($W=1,0$), цей показник виражається цілим числом. При наявності $W < 1,0$ показник E – число дрібне.

Результати дослідження та їх обговорення. Отримані результати вивчення показників розумової працездатності були проаналізовані, дослідженні їх кореляційні зв'язки з іншими показниками розвитку дітей, у результаті чого ми дійшли висновку про відсутність статевої різниці в них і можливість використовувати уніфіковані номограми для обох статей.

На рисунках 1, 2, 3 наведені перцентильні номограми вікових показників швидкості читання та показників коректурної проби. Номограми складаються з шести симетричних перцентилей (5, 10, 25, 75, 90, 95), які створюють сім перцентильних коридорів.

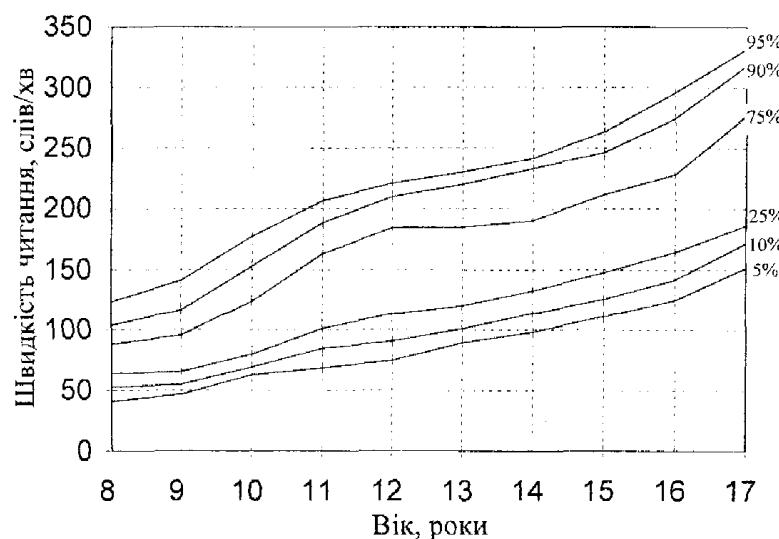

Рис.1. Перцентильні номограми вікових показників швидкості читання школярів обох статей.

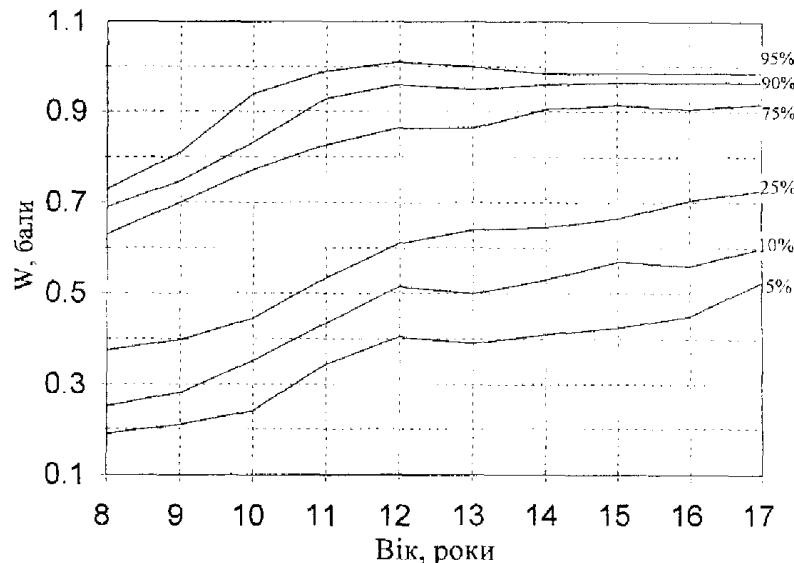

Рис.2. Перцентильні номограми вікових показників точності роботи (W) школярів обох статей.

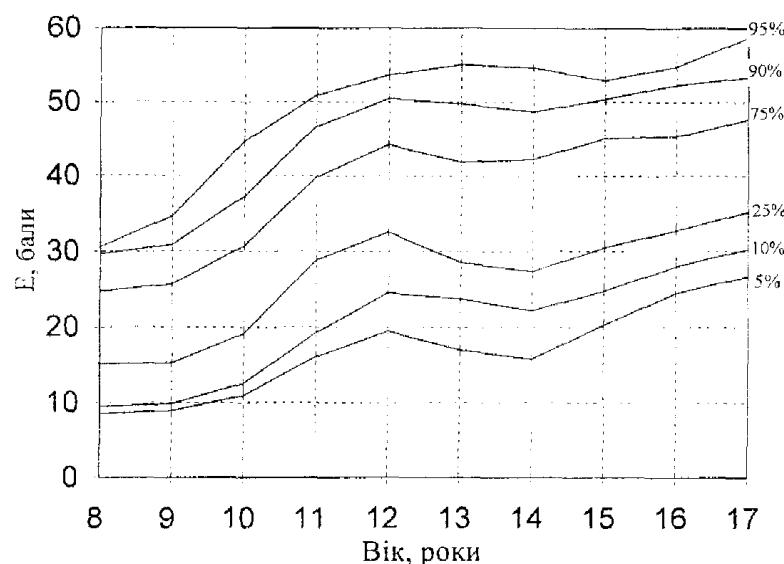

Рис.3. Перцентильні номограми вікових показників продуктивності роботи (E) школярів обох статей

Середніми вважаються показники, що потрапляють у 25-75 перцентильний коридор. Відповідність коридорам 10-25% і 75-90% є тенденцією до відхилення у показнику, який констатують як нижчий або вищий за середній. Показник, що потрапляє у коридори 5-10% та 90-95%, а також нижче 5% чи вище 95%, свідчить про можливе відхилення різного ступеня у розвитку дитини.

Висновок. Запропоновані сучасні графічні форми перцентильних вікових стандартів для основних показників розумової працездатності дають можливість об'єктивізувати та спростити скринінгові обстеження школярів, підійти комплексно до оцінки стану здоров'я дітей.

Література. 1. Антропова М.В. Изучение общей умственной работоспособности школьников в возрастном аспекте // Методы исследования функций организма в онтогенезе. - 1975. - №4. - С.7-8. 2. Юрьев В.В., Алёшина Е.И., Воронович Н.Н., Хомич М.М. Новые подходы к оценке психомоторного развития детей / Педиатрия. - 1998. - №5. - С.57-60. 3. Переслени Л.И. Корректурная проба, её методическая ценность и информативность // Гигиена и санитария, 1980, № 4, с.51-54.

A MORDEN ESTIMATION OF INTELLECTUAL WORKABILITY OF SCHOOL-AGE CHILDREN

V.S.Hilchevska

Abstract. The percentile nomographic standards for the main indices of intellectual work ability of school-age children such as the speed of reading, precision and efficiency of brainwork are presented in the paper. These graphs are proposed for a screening investigation and selecting of risk groups of mental retardation.

Key words: school-age children, estimation of intellectual work ability, percentile standards.

Bukovinian State Medical Academy (Chernivtsi)

Надійшла до редакції 18.07.2000 року